

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP.

IX. évfolyam.

FIUME, csütörtök 1912. március 14.

59. szám

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229).
Gradinata del Sasso Bianco 3, Wurzer ház 1 em.

Felelős szerkesztő:
MURAI JENŐ.

Előfizetési ár:
Egész évre 24 kor. | Negyedévre 6 kor.
Félévre 12 kor. | Egy hónapra 2 kor.
Egyes szám ára helyben 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér.

A munkásbiztosítás bajai.

A munkásbiztosító pénztárakra vonatkozó törvény körül rendkívül sok sérelme van a magyar iparosságokak. Ezt a törvényt váratlanul, szinte meglepetésszerűleg hozták; soha törvényt Magyarországon még ilyen gyorsan le nem tárgyaltak. Mire magunkhoz tértünk meglepetésünkből, a törvény már szentesítve volt és éleibe is lépett.

Senki sem tudta, hogy a gyakorlatban miként fog beválni ez a törvény, amelyet szemünk előtt egy ködfátyol takart, csak most, a mikor a ködből kibontakoztunk, látjuk, hogy ez egy járom, a magyar iparosságot a munkásszervezetek befogták.

A munkásbiztosítás régi sérelme az ország iparosságának, de merem állítani, magának a munkásságnak is.

Ha sérelemtől panaszkodunk, ki kell emelnem, hogy nem magát a segélyezés nagy és szép gondolatát kárhozzátjuk, mert hiszen nincs jóérezésű ember az országban, aki ezen intézménynek szükségessé voltát kétségbevonná. Mi egyedül a megvalósítás módját panaszoljuk, amely a szó legszorosabb értelmében kiszolgáltatja a munkaadó iparosságot a szakszervezetek önkényének.

Mi magunk is akarjuk, hogy munkásainkról baleset és betegség esetére megnyugtatólag gondoskodtassék, sőt tovább megyünk, aggkor és rokkantság esetére is gondoskodás történjék, ez a gondoskodás azonban a fokozatosan fejlődő magyar viszonyoknak megfelelően történjék. Ne az erőnket meghaladó és viszonyainkhoz nem illő intézményhez akarjunk ipart fejleszteni, hanem az iparos és az ország viszonyainak megfelelő intézményt igyekezzünk létesíteni.

A központosítás, amely az intézmény olcsóbbá tételét célozta, teljes kudarccal járt, mert míg a régi kis pénztárak 2 százalékos járulékkal csalsal adminisztráltak, addig az új pénztár mindjárt az életbeléptetésnél 3 százalékos, majd 1911. január 1. óta 3 1/2 százalékos terhet ró az iparosra.

De nemcsak a tagdíj révén történt emelés, hanem az osztályok új beosztása révén is; ugyanis a régi kis intézménynél a 3 koronán felüli napi keresetű munkások mind egy osztályba tartoztak, most ellenben a 3 koronán felül a 8 koronáig éppen 5 osztály van, természetesen fölfelé nagyobbodó járulékokkal, a mi újabb fél százalékos emelést jelent.

A központosítás mellett a betegsegélyezési terhet kétszeresre emelkedett. Joggal vetődik fel a kérdés, hogy hová lesz ez a rengeteg pénz, mert ennek a többletnek érezhető és látható eredményeket kellett volna felmutatni. Megadom a feleletet erre a kérdésre is. Ez a rengeteg pénz, amely nagyon sok százezer beteget boldoggá tudna tenni, céltalanul el lesz

pazarolva és esztelenül elpredálva és ebből a pénzből, a mire mi azt befizetjük, — a beteg munkás felsegélyezésére — fordítatik a legkevesebb.

Ezt nevezik nálunk reformnak, amely a központosítás révén éretett el.

A balesetbiztosítás költsége teljesen új terheket ró reánk és máris oly nagy, hogy csak a legnagyobb erőfeszítés árán tudjuk azt megkeresni. Hogyha tekintetbe vesszük, miként a biztosítási matematika szerint a költségek 25—30 évig fokozatosan emelkednek, önként felvetődik a kérdés, hová jutunk. A felelet világos és rövid. Csödbe jutunk, a mely csödb lebonnyolításának költsége ismét a magyar iparosságot fogja terhelni.

De ha gyors segítség nem jő, még lesz részünk a reform áldásaiban, mert a törvény 4 százalékos járulékkulcsot állapít meg, mint a legmagasabbat, most pedig csak 3 1/2 százalékosat fizetünk. Meg van tehát működési tere az országos pénztárnak.

Az Országos pénztár, — amelyet sokkal inkább és találó igazsággal szociálista munkásszervezeti központnak lehetne nevezni, mert az igazgatóság elnöke és többsége, valamint tisztviselőinek tekintélyes része a munkásszervezetek kipróbált vezéreiből kerültek ki, — a 3 1/2% járulékkulcsnál nem fog megállni, mert eddig is csak úgy tudta a 3 1/2% kulcs alkalmazásával a betegsegélyezés költségeit fedezni, hogy tetemes összeget, százezerket balesetbiztosítás címén vett ki a munkaadók zsebéből.

A balesetbiztosítás tekintetében ugyanis nincs kötve az országos pénztár; amennyi költséget elszámol, annyit kell a munkaadónak megfizetni.

Hát egészséges állapot-e, hogy a terhek minden átmenet nélkül egyszerre emelkedtek — az iparosság teherbírási képességét teljesen figyelmen kívül hagyva — ilyen példátlan magas mértékre?

Aki egy kissé bepillantást nyert a munkásbiztosítás kulisszái mögé, az tisztában van vele, hogy a bajok kuforrása nem a kisiparosoknak nyújtott kedvezményben keresendő, hanem a munkásbiztosítás autonóm szervezetének lehetetlen összpontosításában, mely az ország pénztárában nyilvánul.

Könnyen találkozhatunk azzal a szemrehányással, hogy irtózunk a szociális biztosítási tehertől. Ezt nekünk igazságosan senki szemünkre nem vetheti, mert mi csak a fölösleges és az ellenszolgáltatással arányban nem álló terheket utasítjuk vissza.

A mostani költség pedig nemcsak az ipar teherbíráásával nem számol, de a nyújtott ellenszolgáltatással sem áll arányban. Legjobban bizonyítja ezen állításom tárgyilagos igazságát maga az állam, mely már eddig is összes alkalmazottait kivonta a kötelező balesetbiztosítás alól és ezt teszi betegség esetére biztosított tagjaival szemben is.

Az állam eljárása még erősebben érezteti velünk a munkásbiztosítással járó terheket, mert magát azok alól kivonva, teljesen reánk zudítja a terheket.

Ez lehet megoldás az államra, de nekünk a megoldást a munkásbiztosításról szóló törvény gyökeres reformjában kell keresni.

A munkásbiztosítás reformjára már azért is szükség van, mert mostani állapot, azonkívül, hogy a fejtelenség és a teljes anarchia csiráit rejtegeti a testében, semmifele erkölcsi értéket sem képvisel.

A paritásos rendszernek az az alap gondolata, hogy a két ellentétes érdekképviselet — munkaadó és munkás — egymást ellensúlyozva a tárgyilagos igazságot fogja megvalósítani, nem vált be, mert ahelyett, hogy békés együttműködéssel a betegsegélyezés ügyét szolgáltatóná, ahelyett, hogy magát az intézményt az emberszeretet templomává igyekezzenek fejleszteni, a gyarló emberi hiúságok áru-bodéjává süllyesztette.

Ha szimbolizálni kellene a munkásbiztosítást, nem festené találóan az a művész, aki a jóságos, szelíd arcú nemtőt ültetné a munkás betegágyához, amikor a kínos vergődésben elgyötört reményt, vigasztalást nyújt. Ez nem volna találó kép. Ma az jelképezné helyesen, aki két ellentétes veszekedő tábor közepébe állítaná a munkás betegágyát, amidőn az egymásra dühös két tábor semmit sem respektálva, feldönti a beteget nyoszolyájával.

Ezeket az állapotokat tovább megtűrni nem szabad, meg kell szüntetni a torzsalkodás okát, aminek jótékonyági intézmény kebelében előfordulni nem szabad. Össze kell törni a hatalmi jelvényeket, amelyek okot szolgáltatnak a civódásra, hogy a betegsegélyezés intézménye valóban az legyen, aminek lenni kell. Ki kell kapcsolni az autonómia keretéből a hatalmi kérdéseket és akkor megszűnnek a két tábor közt a surlódási felületek is.

Sérelemes a munkaadókra, de türiők kell, hogy a munkások a tisztviselői állásokba saját exponált embereiket ültetik, hogy így a pénztárakat hatalmukba kerítve, a munkaadók elleni küzdelemben hatalmas védőbástyát nyerjenek. Már ma is úgy áll a dolog, hogy az országos pénztár szociálistái saját érdekeik szempontjából úgy irányítják a betegsegélyezés ügyét, hogy az az ő hatalmi érdekeiknek leginkább megfelel.

Nem elégszenek meg azzal, hogy a szervezetek lekötöztetett exponensei foglalják el a legfontosabb hivatalokat, a kik így jogot nyernek a munkaadók üzemeinek megvizsgálására és betekintést nyernek üzleti titkaikba, hanem olyan embereknek is kreálnak hivatalat, a kiknek nyilvánvalóan nem a munkájára, hanem a képviselői mandátuma révén élvezett

befolyására van az országos pénztárnak szüksége.

Az országos pénztár jól tudja, hogy milyen hatalom van az ország területén működő pénztári tisztviselők és orvosok kezébe fektetve, azért a több ezer főre menő tiszti és orvosi kart akarta magának a fizetésrendezéssel meghódítani és az országos pénztár a szó szoros értelmében kényszerítette az igazgatóságokat, az általa kibocsájtott rendkívül magas fizetési táblázat elfogadására. Ezért kellett a milliók, az országos pénztár népszerűségének megalapozására és ezért kell a kisiparosok kedvezményének megszüntetése által még nyereendő újabb három millió korona és a baleset terhére minden felelősség nélkül elszámolható sok millió.

De ne higgyék, hogy vége van a pénz-pocsékolásnak, az még tovább fog tartani, elfizetünk még sok milliót és azután jön a csőd, amely, — ha a revízió meg nem menti sürgősen az intézményt — mielőbb, de feltétlen biztossággal be fog következni. A törvényben ugyanis meg van írva, hogy a pénztárnak az esetleges deficitet az országos pénztár fizeti. Ebből a megnyugtató jelenségből az következik, hogy most senki sem felelős az esetleges deficitért, vigan költenek, mert fedezi az országos. Az országos pedig, a szocialista többségre támaszkodva, akkor emeli a járulékkulcsot, amikor jól esik.

Valóban tehát úgy fest a paritás, hogy eddig minden közgyűlésen az alkalmazottak voltak tulsulyban és teiszésük szerint úgy bántak el a munkaadókkal, ahogy nekik legjobban esett.

Az országos pénztár éppen azért, mert a paritás csak papiroson van meg, a valóságban pedig a munkások vannak tulsulyban, a kormányzásra alkalmatlan.

Van a törvénynek a szervezetem kívül is még egyéb hiánya. Rámutatok itt az építőiparosok balesetbiztosítási járulékokkal való megterhelésének igazságtalan módjára. Míg a többi iparosok az évi költségeket viselik a következő évben, addig az építőiparosok között az évi költség tökéértéke kerül kiosztásra, a mi azt jelenti, hogy míg a többi iparos 50 koronát, addig az építőiparos 1000 koronát fizet. Ott van még a fiatalok kártalanítása, mely egész életükre kihatóan évi 300 korona kereset alapul vételével történik, úgy, hogy teljes munkaképtelenség esetén maximálisan havi 15 korona járulékot kaphatnak ez ilyen szerencsétlenek.

Van még más fontos kérdés is, mely a reform keretében megoldásra vár, mindezeknél legfontosabb a szervezet kérdése és a hatalmi viszonylatok kiküszöbölése.

Ez a betegségyezéstről szóló törvény a szerencsétlenség jegyében született. Eleinte reménykedve néztünk a fejlődése elé, mert senki sem tudta, hogy a ködburók, amely eltakarta, mit rejteget. Most látjuk csak, a midőn a köd szétfoszott, hogy ez egy torzszülött, a melyről az első pillanatban megállapíthatja mindenki, hogy a maga kenyerét nem tudja megkeresni és ha életben marad, örök nyüge lesz az országnak, a melynek az őt meg nem illető fényes háztartásról gondoskodni kell.

A munkásbiztosító pénztár elleni panaszok megszűnését csak az országos pénztár szétágazásával, az állami hivatal felügyeleti jogkörének kiterjesztésével és a hatalmi kérdések teljes kikapcsolásával lehetne megoldani.

Az Országos Pénztár szétosztása eredményezné a takarékoságot, az állami hivatal az egyöntetűséget, a hatalmi kérdések kikapcsolása pedig a békét és nyugalmat biztosítaná.

Egy iparos.

Március 15-ike Fiumében.

Hagyományos lelkesedéssel és meleg-séggel ünnepli meg az idén is Fiume magyar polgársága a márciusi nagy napok évfordulóját. A Fiumei Magyar Kör és a fiumei Máv. Altiszti Kör nagy buzgalommal készülődik, hogy ezt a nagyjelentőségű napot mennél méltóbban ünnepeljék meg.

A Fiumei Magyar Kör március tizenötödiki ünnepélyére a következő lelkes felhívást bocsátotta ki.

Polgártársak! Magyar Véreink!

Ragyogó március havának idusához ért ismét a nemzet. A hazafiság szent tüze lángol újból végig a Kárpátektől az Adriáig s itt Fiumében, a magyar birodalom végpontján, százszorosán verődik vissza ez a tűz. A haza szeretetének, a szabadság imádásának szárnyaló ódái minden kunyhót megtöltenek Magyarországon, ahol csak magyar szív és magyar lélek lakozik s itt a magyar tenger parján fokozott buzgósággal kell, hogy megünnepeljük a szabadság hajnalhasadásának napját.

Honfitársak! Fiume polgárai!

Jöjjetek el mindnyájan a Fiumei Magyar Kör által rendezett

Március 15-iki ünnepélyre,

melyet pénteken, március 15-én este 8 órakor tartunk meg a Deák-szálló nagytermében.

Az est műsora a következő:

1. *Szózat.* Énekli a magy. kir. pénzügyőri dalárda.

2. *Ünnepi beszéd.* Tartja Cavalloni József tanár.

3. *Magyar ábránd.* Hubay Jenőtől. Hegedűn előadja Scaramelli Jozefin hegedűművész-nő, zongorán kíséri Scaramelli Nelly k. a.

4. *Olasz ünnepi beszéd.* Tartja dr. Friedrich-Adelsfeld Antal, városi képviselőtestületi tag.

5. *Talpra magyar!* Énekli a m. kir. pénzügyőri dalárda.

6. *A vén cigány.* Melodráma; szavalja Hajdu József, hegedűn kíséri Biró Kálmán, zongorán Dalos Henrik.

7. *Március tizenötödike.* Alkalmi szónoklat; elmondja Ambrus György református hitoktató.

8. *Visszaemlékezés.* Ballada; zongorán előadja Bató László tanár.

9. *Tüzek.* Költemény Kiss Józseftől. *Uj-junk hegyéből vér serken...* Ady Endrétől

10. *Hymnus.* Énekli a m. kir. pénzügyőri dalárda.

Belépti díj nincs. A költségek fedezésére szives adományok köszönettel fogadtatnak.

— **Hírek Horvátországból.** Zágrábból jelentik: Száva-Bródban tegnapi népgyűlés volt, amelyen a horvát-szerb koalíció, a jogpárt, a szociáldemokraták és az egyetemi ifjuság képviselői beszéltek. A gyűlés nyugodtan folyt le. Határozati javaslatot fogadtak el, amelyen a fennálló kiegyezési rendszert elítélik és követelik az összes horvátok egyesítését, valamint az általános választójogot. Ezután fölvonultak a város utcáin és éltették az általános választójogot.

UJDONSÁGOK.

TÁJÉKOZTATÓ.

— **Wickenburg** István v. b. t. t., gróf kormányzó és neje, sz. Pückler-Limpurg Zsófia grófnő, a téli hónapokban fogadnak minden hó 1-én és 15-én délután 4—6 óra közt.

— A tengerészeti hatóság épületében levő m. kir. **biológiai állomás és aquárium** díjtalanul megtekinthető naponta d. e. 10-től 1-ig és d. u. 3-tól 6-ig.

— A **Nákó-könyvtár** az állami tisztviselők egyesülete tagjai részére minden pénteken este 6-tól 7-ig

áll rendelkezésre a Cambieri-téri állami elemi iskolában.

— A **városi könyvtár** naponta d. u. 5-től 8-ig áll a közönség rendelkezésére.

— A **népkert** (Giardino publico) nyitva van este 7 óráig.

— A **temető** naponta d. u. 6 óráig látogatható.

— A **tersattói Frangepán-vá** naponta megtekinthető egy korona beléptidij ellenében. (Feljárat a susáki hiddal szemben levő lépcsőn vagy kocsi a susáki Boulevardre-on.)

— **József főherceg díszkertje** (a kormányzó palota mellett) megtekinthető a fenséges család távollétében hétköznapokon reggeltől estig. Vasárnap a kert zárva van. Beléptidij nincs.

— A **Danubius-hajógyár** telepe, a rizshántológyár, a papírgyár, kőolajfinomítógyár, a torpedógyár és a susáki Litorale konzervgyár csak az illető gyárvezetőségek speciális engedelmével tekinthetők meg.

— A **kivándorlási ház** megtekintésére (Via Industria) a kir. kormányzóság ad ki belépőjegyeket.

— A **honvédeimi miniszter Fiumében.** Hazay Samu honvédelmi miniszter tegnap reggel a budapesti gyorsvonattal Fiuméba érkezett. Délelőtt folyamán a miniszter Fiumében trtőzkodott s délután négy órakor a hajóval Abbaziába utazott, ahol néhány napig szándékozik maradni.

— A **választói névjegyzék.** Még csak még csak holnap március 14-ig bezárólag tekinthető meg a városházán a választói névjegyzék. Felszólítjuk ez alkalommal az összes magyar választókat, hogy *a saját érdekében is győződjenek meg személyesen arról, vajjon nem maradt-e ki nevük a választói névjegyzékből.*

Minden választó a maga nevében és a mások megbízásából is megteheti észrevételeit aziránt, hogy valamely a választásra nem jogosult egyént vettek be a listába, vagy választójoggal bírót kihagytak a lajstromból.

A statutum 28. §-a értelmében községi válaszójoggal bírnak a következők, főtéve, hogy írni és olvasni tudnak, fiumei illetőséggel bírnak és nem esnek a 29. §. alapján kivétel vagy kifogás alá.

1. Mindazok, kik az országgyűlési képviselő választására aktív választói joggal bírnak.

2. A kereskedelmi tengerészet hosszujáratu kapitányai és usztjei.

A névjegyzék elleni felszólalások szóban vagy írásban a városi tanácsnál, Antoni Gino dr. titkár hivatalában (1. emelet, 2. szoba) jelentendők be.

A felszólalónak azonban csatolnia kell az összes szükséges okmányokat, amelyek bizonyítják a névjegyzékbe való felvételt, az abból való törlés vagy a névjegyzékben foglalt hiba kijavításának jogosultságát. Be kell jelenteni az életkorát, foglalkozását és lakhelyét is annak a személynek, kiért a felszólalás történik.

A városi tanács döntése ellen a kézbesítési számított három napon belül felelbezzni lehet a városi állandó bizottsághoz, onnan pedig 15 napon belül a közigazgatási bírósághoz.

A városi állandó bizottsághoz szóban vagy írásban benyújtható felelbezzéshez a városi pénztárnak egy 20 koronás letétet igazoló nyugtáját kell csatolni, mely letét visszadáti a félnek, ha a felszólalásnak helyt adnak, míg ellenkező esetben jótékony célra fordítják azt.

— A **«Tegetthoff» csatahajó vízrebocsátása** Március huszonegyedikén, csütörtökön bocsátják vízre Triesztben tengerészetünk új hadihajóját, a „Tegetthoff“-ot, amelynek ünnepejére meghívták a magyar országgyűlés mindkét házát is. A képviselőház háznagyi hivatala most felkérte a képviselőket, akik az ünnepségen résztvenni szándékoznak, hogy ebbeli szándékukat minél előbb jelentsék be a képviselőház háznagyi hivatalában, hogy még idejekorán gondoskodás történhessék elszállásolásukról. A főrendiház elnöki hivatala is közölte a főrendekkel, hogy akik az ünnepségen részt akarnak venni, mielőbb jelentkezzenek a főrendiház titkári hivatalában, hogy a főrendek névsorát idejekorán megküldhessék a hadügyminisztérium tengerészeti osztályának.

Hurrá! mégis megtalálám

az ideális szert krónikus hurutom megszüntetésére. Lefekvés előtt és fölkeléskor egyszerűen megiszom egy pohár tejet néhány sződeni aszmagiszóval, természetesen csakis valódi ványpasztillával, elszopogatok egyet-kettőt napközben Fáy-félével, elcsodálatos: a régi hurut egyszerre elmulik. S mindez nevétségesen olcsó áron, mert egy doboz Fáy-féle sződeni 1 korona 25 fillérbe kerül és hosszú időre elegendő.

Az ünnepségen, amelyen a király képviseletében jelen lesz *Ferenc Ferdinánd* trónörökös és az összes főhercegek s főhercegnők, Fiuméből és Abbáziából is igen sokan szándékoznak résztvenni.

A horvát diákok általános sztrájkja. Zágrábból jelentik: A zágrábi középiskolák tanulóifjúsága tegnap ismét sztrájkba lépett. A tegnapi esti gyűlésen kihirdetett általános sztrájknak eddig csak Zágráiban mutatkozik eredménye. A vinkovcei diákok, kiket a zágrábiak sztrájkolásra szólítottak fel, nem kapták meg az erről szóló táviratot. A zágrábi diákok reggel az iskolák előtt csoportosultak, azután tüntető menetet rendeztek az utcákon. A tüntetések egész napon tartottak. Rendőri közbelépés azonban nem vált szükségessé. Este kilenc órakor a diákok gyűlést tartottak, amelyen határozati javaslatként elfogadták a következőket: Felhívják Horvátország, Dalmácia és Bosznia középiskolái tanulóit, hogy általános sztrájkba lépjenek. Követelik, hogy azokat a diákokat, akik ellen rendzavarás miatt fellépés érkezett ne zárják ki az intézetekből, hanem az iskolai szabályok szerint büntessék meg őket. Minden intézetet, ahol sztrájkolnak egy és ugyanazon nap alatt nyissanak meg s hogy a diákok közül senki se szenvedjen büntetést a sztrájk miatt. A báni kormány ne erősítse meg a vinkovcei középiskola tanfolyamát, hanem hat diák kizárásáról szóló indítványát s végül az ösztöndíjas tanulóktól a sztrájk miatt ne vonják meg az ösztöndíjakat.

A zágrábi közönség gyűjtést indított a sztrájkoló diákok részére. Eddig 1000 korona gyűlt össze e célra. A szociáldemokraták szintén támogatást ígértek a diákoknak.

Fizetésektelenség. A fizetésektelen *Blau és Mohorich* fiumei divatárú cég státusát összeállították. Az árutartozások 146.000, a pénztartozások 34.000 koronát, az összpaszivák tehát 180.000 koronát tesznek ki. Ezzel szemben az aktívák (raktár és követelések) körülbelül 50 ezer koronára rugnak. A cég bíróságán kívüli egyezsége törekszik.

Adományok a vasutas árvaház javára. A vasutas szövetség fiumei kerületének az országos vasutas árvaház javára február hó 24-én tartott táncmulatságán a következők fizettek felül: *Adria* tengerhajós r. t. 50 kor., *Adriatica* cognagyár 10 kor., *Brázay Kálmán* (Budafok), *Back Bernát* (Szeged) 5—5 kor., *Blum és Popper* 10 kor., ifj. *Balogh József* (Gyula) 12 kor., *Blüh Adolf* 5 kor., *Büchler Lipót* 10 kor., *Balpataky Zsigmond* 6 korona, *Bein N.* 5 kor., *Bescocca Luigi*, *Biró Dani*, *Buday Károly* 10—10 kor., *Billitz Sándor*, *Iovag Chmelarz Jenő* 20—20 kor., *Cirják József* 1 kor., *Debreceni Lajos* (Debrecen) 10 kor., *Dénes Adolf* 5 kor., *Dardi Vazul* 10 kor., *Eidlitz Hugó* 20 kor., *Erdős Aurél* 5 kor., *Fiumei Kereskedelmi Bank*, *Farkas József* 20—20 kor., *Fehér és Horváth* (Debrecen) 10 korona, *Fried Károly* 6 kor., *Fehér Aladár* 4 korona, *Fodor Gábor* 20 kor., *Friedmann Ferenc* 2 kor., *Forgalmi Bank* rt., *Goldschmied A.* és *Társas* (Trieszt), *Ganz és Társa-Danubius gyár* rt., cs. kir. haditengerészeti akadémia, 20—20 kor., *Getreuer Károly* (Budapest), *Gál János*, *Gerő N.* 10—10 kor., *Grünhut Hugo*, *Gordos N.* 3—3 kor., *Hoffmann S. V.* 50 kor., *Hitelbank* rt., *Herz Ármán és Fia* (Budapest), *Herczeg és Geiger* (Budapest) 10—10 kor., *Hesz Ferenc* 4.— kor., *Hoffmann N.* 2.— kor., *Kőbányai Polgár Serfőző* rt. 40.— kor., *Kohn Adolf* és *Társas Olajgyár* rt. (Győr) 20.— kor., *Kobrak cipőgyár* rt. (Vác), *Krausz József dr.*, *Kohn Lajos*, *Kozma László* 10—10 kor., *Kuhner és Társa* (Atzgersdorf), *Kornis Henrik*, *Kallós Zsigmond* 5—5 kor., *Kaiser Henrik* 4 kor., *Leitner Károly* 20 kor., *Lampel Béla* 10 kor., *Löwy Henrik* 5 kor., *L. S.* 2 kor., *Moravék L.* 10 kor., *Mayer Testvérek* (Wien) 4 kor., *Mattersdorfer N.* 10 kor., *Mikulásik Lajos* 2 kor., *Neidert N.*

3 kor., *Nagysurányi Cukorgyár* 4 kor., *Nyilvános Raktár* rt. 100 kor., *Nagy Pál* 3 kor., *Nemes Henrik* 1 kor., *N. N.* 1 kor., *N. N.* 2 kor., *N. N.* 50 fill., *N. N.* 1 kor., *N. N.* 1 kor., *N. N.* 3 kor., *Nagy Sándor* 5 kor., *Orosdy Lajos* dr. 20 kor., *Ossoinack András* 20 kor., *Palma kaucsuk* rt. 4 kor., *Polgár Samu* 6 kor., *Pertics N.* 1 kor., *Parigi Francesco* 20 kor., *Popescu N.* 5 kor., *Fiumei Rizshantológus* rt. 25 kor., *Riboli Giovanni* 20 kor., *Révai Dezső* 2 kor., *Schein Mór* (Budapest) 5 kor., *Schmiedl L.* (Győr) 2 kor., *Schleizinger Lipót* 5 kor., *Schenker és Társa* 20 kor., *Singer Lajos* 5 kor., *Schreiber és Mitzger* 5 kor., *Soós Gyula* 2 kor., *gróf Salis-Seevis János* 10 kor., *Szirány Jenő* 10 kor., *Széke József* 5 kor., *Szigethy László* 6 kor., *Széli Lajos* 4 kor., *Széli Lehel* 5 kor., *Szántó Jakab* 10 kor., *zimonyi Schwartz Mihály* 10 kor., *Tibor Róbert* 10 kor., *Ungaro-Croata tengerhajózási* rt. 30 kor., *Vadas Lajos* 1 kor., *Váradi Ervin* 5 kor., *Vio Francesco* dr. 20 kor., ifj. *Vio Antal* dr. 20 kor., *Wickenburg István gróf* 40 kor., *Werneda Emil* dr. 10 kor., *Weizen N.* 10 kor., *Wickerhauser fregattkapitány* 10 kor., *Wöss N.* 5 kor., *Weisz Manfréd* (Budapest) 20 kor.,

Magyar Pénzüntézetek Központi Hitelbankja Részvénytársaság tökeemeléseinek esetleges stornirozásából folyólag néhány vidéki lap hamis és alaptalan híreket közölt. A Magyar Pénzüntézetek Központi Hitelbankja Részvénytársaság vezetősége kijelenti, hogy ezen esetleges stornirozás semmi irányban sem befolyásolja a folyó üzlet menetét.

A Dardanellák elzárása. A török kormány az olasz tengeri akció által fenyegető veszedelem miatt elzárta a Dardanella tenger-szorost s a gőzösöket kalauzhajók vezetik át a szoroson, hogy a víz alatt elhelyezett aknákat elkerülhessék. Az áthaladás azonban csak nappal lehetséges. A konstantinápolyi osztrák-magyar konzulátus erről a március 6-án életbe léptetett rendeletről ma táviratilag értesítette a fiumei révhitavalt.

Ellopott kerékpár. *Katnich Máttyás* tegnap este 10 órakor egy pohár sörre betért a *via Industria* egyik vendéglőjébe. Az utcán hagyta kerékpárját, amelyet rövid távolléte alatt valaki ellopott. Ma délelőtt a *Piasse-San-Nicolo* városrészben egy rendőr észrevette, hogy a kerékpáron egy fiú ül, akit azonnal feltartóztatott. A fiu a rendőr láttára kerekelt oldott, a kerékpárt pedig átadták tulajdonosának.

Hamis hír egy autóbalesetről. Tegnap este Portoréből egy automobil haladt Fiume felé. A gépkocsiban *Kaplanek József* Danubiusgyári igazgató ült egy haditengerészeti mérnökkel. A susáki hidon az automobil rendőrök állították meg, mert Portoréből azt telefonálták, hogy egy automobil elgázolt egy kis leányt. Csakhamar megállapították, hogy a keresett automobil nem azonos a Danubiusgyár automobiljával. Később *Baccich dr.* susáki orvos automobilját is megállították. *Baccich* igazolni tudta, hogy nem jön Portoréből. Kérvessel utóbb az a telefonértesítés érkezett Portoréből, hogy az elgázoltnak hiit kisleányt nem gázolta el semmiféle automobil, hanem csak elesett az utcán és könnyebben megsérült.

Szentcsített törvények. A hivatalos lap legutóbbi száma közli, hogy a Montenegróval kötött kereskedelmi és szerződési becikkelyezéséről szóló 1912. évi IX. törvényeket a király a szentesítési záradékkal ellátta.

Hatályon kívül helyezett áruforgalmi korlátozás. A hivatalos lap közli a m. kir. miniszterium rendeletét, mely szerint az aug.—október hónapokban kibocsátott rendeletek, melyek az olaszországi kolera miatt bizonyos áruknak behozatalát és átvételét tilalmazták és korlátozták, most, hogy a kolera teljesen megszűntnek tekinthető, az osztrák kormánnyal egyetértően hatályon kívül helyezték.

Adomány. A Fiumei Kereskedelmi Bank Részvénytársaság igazgatósága folyó év március 10-én, *Székely Ferenc* udvari tanácsos elnöklete alatt megtartott igazgatósági ülésen *Székely József* ügyvezető igazgató indítványára elhatározta, hogy az 1912—1913. tanévben Fiumében alapítandó Kiviteli Akadémia, első sorban fiumei illetőségű hallgatója részére, évi 300 koronás ösztöndíjat alapít. A fiumei áll. felső kereskedelmi iskola igazgatósága ez uton

is leghálásabb köszönetét fejezi ki a Fiumei Kereskedelmi Bank Részvénytársaság igazgatóságának, valamint ügyvezető igazgatójának, *Székely Ferenc* urnak, az intézet iránt ismételtelen tanusított jóindulatért.

Megőrült leány. A Zengg melletti Jablanacból tegnap délután hajón Fiuméba hozták *Vucetich Anna* 20 éves leányt, aki néhány nap óta elmezavarban szenved. A kórház megfigyelő osztályában helyezték el.

Baleset a csuzdaéptésnél. Tegnap délután egy órakor a mentők a Danubius-gvár telepéről a kórházba vitték *Bako Lázár* 22 éves knini, dalmáciai születésű napszámot, aki egy anyagszállító kocsit alá esett. A kerek kettétörték a jobb lábát.

Tolvaj fiatalemberek. Tegnap délután a Kossuth Lajos-utcán levő *Giacich-féle* ruha-kereskedés *Dernjevics* nevű alkalmazottja bejelentette a rendőrségen, hogy két fiatalember egy 20 korona értékű alsószojnyát lopott el a kirakattól. A rendőrség a tolvajokat *Medich Benvenuto* és *Brochetta József* 17 éves suhancok személyében letartóztatta.

Csak Mauthner-féle magvakat vásárolnak helyesen gondolkodó, számító gazdák és kertészek még akkor is, ha mások olcsóbbak volnának, mert tapasztalatból tudják, hogy ez csakis a magvak rovására és a vevők kárára lehetséges.

Bristol szálló, kávéház és étterem. Teljesen új éület, 80 modernül berendezett szobával. Villany, lift, fürdőszobák. A kávéházban és étteremben elsőrendű kiszolgálás.

TOZSDE

	Márc. 12 zárlat	Mai ár. 1/2 óra
Budapesti Értéktőzsde.		
Magyar hitelrészvény	863.—	862.—
Osztrák hitelrészvény	654.50	657.—
4%-os koronajáradék	89.40	89.60
Osztr.-magy. államvasut	744.—	742.—
Jelzálogbank	493.—	492.—
Leszámitolóbank	559.25	560.—
Hazai Bank	308.50	308.—
Magyar Bank és Keresk. R.-T.	682.50	681.—
Rimamurányi	730.50	732.—
Salgótarjáni	733.—	762.—
Közúti Vasut	792.—	791.—
Városi Villamos	431.75	433.—
Adria	521.—	—
Déli Vasut	106.—	—
Magyar Cukoripar	3215.—	—
Rizsgyár	4090.—	—
Budapesti Gabonatőzsde. (50 kilogrammonként)		
Buza áprilisra	11.68	11.66
Buza májusra	11.64	11.63
Buza októberre	10.85	10.84
Rozs áprilisra	10.15	10.12
Rozs októberre	9.05	9.05
Tengeri májusra	8.75	8.76
Tengeri júliusra	8.71	8.72
Zab áprilisra	9.92	9.93
Zab októberre	8.35	8.34
Bécsi Értéktőzsde.		
Osztrák hitelrészvény	655.—	656.50
Magyar hitelrészvény	863.—	863.25
Osztrák magyar államvasut	744.—	743.50
Aipesi	936.—	938.50
Déli Vasut	—	108.—
Skoda	738.—	735.—
Osztr. koronajár.	89.80	—

	Legutóbbi köte- sek átlagár.
Fiumei és trieszti értékek:	
Fiumei 4%-os kölcsönkötv.	92.50
Magyar-Horvát Gőzhajótárs.	7250.—
Magyar Horvát Szabadhajózás	385.—
Orient tengerhajózási társ.	1255.—
Osztrák Lloyd	550.—
Stabilim. Tecnico	9500.—
Navigazione Libera Triest	560.—
Austro-Americana	269.—
Fiumei Kereskedelmi Bank	305.—
Litorale Bank és Takarékszövet.	240.—
Banca Fiumana	655.—
Fiumei Népbank	115.—
Magyar Olajgyár	225.—
Prodotti Chimici	8700.—
I. Horvát Takarékpénztár	6100.—
Altal. Forgalmi r. t.	2000.—
„Kerka“ dalmát vízművek r. t.	300.—
Spalatoei Portland Cement	296.—
I. Trieszti Rizsgyár	360.—
Riunione Adriatica	1025.—
Assicurazioni Generali	4750.—
	Nap.

— **Szökés a török hadseregből.** Tegnap este három rongyos külsejű, kiéhezett fiatal-ember tért be a rendőrségre s kényszerutlevélet kérték, mert sem lakásuk, sem kenyerek nincsenek. Elmondották, hogy bolgár alattvalók s a török hadseregből szöktek meg, ahol rettenetes bánásmódban részesítették őket. Az egyiket *Popoff Györgynek*, a másikat *Gogasov Györgynek*, míg a harmadikat *Bokasi Demeternek* hívják. Az első kettő 20 éves, a harmadik pedig 21. A rendőrség kényszerutlevéllel Zimonyig küldi a katonaszökevényeket, a kik Zimonyból a szerb kormány segítségével vándorolnak vissza hazájukba.

Távirat ◀▶ Telefon

Politikusok a királynál.

BUDAPEST, márc. 13. Gróf *Csáky Albin* a főrendiház elnöke és *Návay Lajos* képviselőházi elnök ma délután két órakor Bécsbe utaztak. Holnap délelőtt kihalgatáson jelennek meg a királynál.

Baja a kormány mellett.

BAJA, márc. 13. A város törvényhatósági bizottsága táviratot intézett a kormányhoz. A törvényhatóság a politikai válság felett való hazafias aggodalmának kifejezése mellett kitartásra biztatja a kormányt, amelyet a munkapárt többségének a segítségével a válság mielőbbi megoldására kér. A törvényhatóság táviratában egyuttal királyhűségét is hangoztatja.

Udvari ebéd Schönbrunnban.

BÉCS, márc. 13. Schönbrunnban tegnap udvari ebéd volt az idegen hatalmak képviselőinek tiszteletére. Mejelentek a francia, angol, amerikai és török nagykövetelek, a svéd, brazilai, norvég, szerb, perzsa, svájci, chilei és mexicói követelek, valamint több magasrangú idegen tiszt.

Regula Edét kivégezték.

MISKOLC, márc. 13. Ma reggel 7 órakor *Bali Mihály* hóhér teljesítette kötelességét: *Regula Edét* a miskolci kir. törvényszék udvarán kivégezte. Ennek az egyre gyakoribbá váló látványosságnak renkívül sok kíváncsi nézője akadt, akiknek azonban legnagyobb része nem jutott az akasztófa közelébe, hanem csak a törvényszéki palota előtt tolongott már a kora hajnali órákban.

Regula Ede szülei és testvérei nem jöttek a megrendítően szomorú aktushoz. A meggyilkolt edelényi korcsmáros atyja és testvérei azonban ott voltak. Látni akarták, miképp bosszulja meg az igazságszolgáltatás gyermekeik lemészárolását. A közeli háztetők és kémények egészen benépesültek a kíváncsi közönséggel, akiknek azonban nem sok élvezetben volt részük.

Regula Edét nyolc fegyveres fogházor kísérté a bitófához. A halálraítelt gyilkos fekete ruhába öltözött ebből az alkalmából s fekete keztyűt húzott fel a kezeire. *Csóth György* ág. ev. lelkész állandóan mellette maradt. *Regula* az iratoknak hosszu ideig tartó felolvasását egykedvű nyugalommal hallgatta végig.

Amikor az ügyész felszólította a hóhért, hogy hajtsa végre az ítéletet, *Regula* maga segített a köteleket a lábaira illeszteni. S amikor nyakán érezte a köteleket, még megkérdezte:

— Jól van-e megkötve?

— Jól van, kedves öcsém — nyugtatta meg *Bali Mihály* a halálraíteltet. Te csak légy egész nyugodt!

Nyolc perc múlva a kir. törvényszék orvosa konstataulta, hogy a halál bekövetkezett, azonban *Regula* holttestét 30 percig hagyták függve a bitófán.

Holttestét utolsó kívánsága szerint haza fogják szállítani Fdelénybe.

Regula Ede egyébként izgatottan készült a kivégzésre. Egész éjjel nem hunyta le szeméit egy pillanatra sem. Reggel, amikor a cellájában meglátogatta *Bulyovszky* kir. főügyész, *Regula* önrzetesen utasította vissza a megtisztelő látogatást.

— Magával nem állók szóba!

Aztán felállt és gunyosan odaszólt a főügyésznek.

— Most már elérte célját?!

A törvényszéki palota körül egész délelőtt élénk volt a forgalom. A babonás közönség izgatottan várta *Bali Mihályt*, hogy az akasztófa kötelét jó áron megvásárolhassák.

Revolverlövés a templomban.

NUNKÁCS, márc. 13. *Jakovics Hermann*, *Lebovics Hermann* és *Spitzer Mózes* talmudisták összevesztek. *Spitzer* a veszekedés miatt bosszút forralt a másik kettő ellen és a templomban rájuk löve, egyiknek a hátát sebezte meg, a másikat pedig arcon lötte. *Spitzert* üldözőbe vették és akkor tartóztatták le, mikor az induló vonatra fel akart szállani.

Tisztiszolga miatt öngyilkos.

REICHENBERG, márc. 13. Az itt állomásozó 64. gyalogezred *Reiter Miksa* nevű századosának tisztiszolgája többször lopott, mire gazdája a katonai hatóságnál való feljelentéssel fenyegette. A tisztiszolga emiatt annyira megijedt, hogy a százados szemeláttára föbelötte magát és meghalt. *Reitert* az eset óta buskomorság gyötörte, mely annyira elhatalmaskodott rajta, hogy ma ő is öngyilkos lett.

Benest halálra ítélték.

POZSONY, márc. 13. Az esküdtszék tegnap délután hirdette ki ítéletét a pozsonyi kettős rablógyilkosság ügyében. *Benes Józsefet* kötélt általi halálra, *Rapsányit* négy, *Kiliánt* pedig három évi fegyházra ítélték. *Benes* azzal a kéréssel fordult az esküdtszék elnökéhez, hogy kérjenek kegyelmet számára.

Szengázmergezés.

TEMESVÁR, márc. 13. *Bukor Mita* Magyarutcai kereskedő tegnap este erősen megvakarta kályháját szénnel, mielőtt családjával együtt lefeküdt. Ma reggel az egész családot eszméletlen állapotban találták meg. A szobában fejlődött szengáz. *Bukor három gyermekét megölte*. Őt és a feleségét sikerült eszméletre téríteni.

Brutális férj.

DEÉS, márc. 13. A rendőrség *Jakab József* magyarkendi nagybirtokost letartóztatta, mert úgy megverte áldott állapotban levő feleségét, hogy az holt magzatot szült. Azonkívül eltulajdonította feleségének hatvanezer koronányi vagyonát.

Sikkasztó lelkész.

BERLIN, márc. 13. *Moor János* százscheebau-i lelkész elsikkasztotta az egyház és a templom százhetvenötezer márkányi vagyonát, amelyet apránként elpazarolt. Hátrahagyott levelében azt írja, hogy öngyilkos lesz.

Tisztek párviadala.

SZATMÁR, márc. 13. *Molnár Alajos* százados kardpárbajt vívott *Tóth Ede* hadnaggyal, aki fején súlyosan megsebesült. A párbaj oka az volt, hogy a közismert adósságcsináló hadnagy megsértette a századost.

Dinamitrobbanás.

BOMBAY, márc. 13. Egy vasuti kocsi-ban felrobbant másfél tonna dinamit. A robbanás a kocsit a benne levő 8 matrózzal együtt darabokra szaggatta.

Álhir Maczoch szökéséről.

BERLIN, márc. 13. A „Lokalanzeiger“-nek jelentik Varsóból: A rablógyilkos *Maczoch* páternek a petrikau feyházból való elszökésének híre teljesen alaptalan.

Varsóból táviratozzák, hogy minden é. folat dacára kétségtelenül bizonyos, hogy *Maczoch* páter megszökött a petrikau feyházból. Ma már távirat is érkezett Bécsből a városi rendőrséghez, hogy ott látták a megszökött *Maczoch* pátert.

Vasuti katasztrófa.

KRAKKÓ, márc. 13. A trebinjei állomáson ma reggel egy személyvonat és egy gyorsvonat összeütközött. A személyvonat 24 utasa súlyosan megsebesült, míg a gyorsvonat utasai közül csak két vasuti alkalmazott sebesült meg. A vizsgálat már megállapította, hogy a baleset úgy keletkezett, hogy a tilos jelzöt egyik vonatvezető sem vette észre.

Két aviatikus halála.

BERLIN, márc. 13. A johannisthali repülőtérén *Schaade* aviatikus repülőgépén felszállt *Tedorovszky* nevű tanítványával. A gép ötven méter magasságban összeütközött *Röttger* aviatikus gépével. *Schaade* és *Tedorovszky* lezuhantak és szörnyethaltak.

Oroszország mozgosit.

RÓMA, márc. 13. A „Tribuná“-nak azt a feltűnő hírt jelentik Bécsből, hogy *Baku*, *Kutais* és *Tifliszen* keresztül nagy csapatok vonulnak *Alexandropol* felé. Valószínű, hogy az orosz kormány a török határ felé mozgosit hogy a *Dardanellák* elzárása miatt fenyegető magatartást tanúsíthasson. A *Tribuna* ehhez a hírhez azt a kommentárt fűzi, hogy a csapat mozgositások összefüggésben vannak a Fekete-tengeri orosz flotta mozgositásával.

Ütközet Tobruk mellett.

TOBRUK, márc. 13. A sáncépítések megvédésére kirendelt csapatok tegnap reggel egy feljűk közeledő arab bandát pillantottak meg. Az olaszok ágyuzni kezdtek és szétszórták az arabokat. Dél felé nagy török—arab sereg jelent meg négy kilométernyire a sáncok előtt. Ágyu- és puskaharc fejlődött ki, amely délután négy óráig tartott. Olasz részről 12 ember elesett, 70 pedig megsebesült. A törökök vesztesége ismeretlen.

Imperial szálló

Viale Deák, a pályaudvartól egy percnnyire. Fiume legujabb szállodája. - 50 modernül berendezett szobával. - Szobák 2.40 K-tól feljebb Villany. - Lift. - Fürdők.

Tulajdonos **LINENBERGER S.**

Lederer penzio Abbazia. Habsburg villa és Park szálló

120 szoba. Lift. Fürdők a házban. Villanyvilágítás. Árnyas kert. Gyönyörű kilátás a tengerre. Szoba és ellátás 8 koronától feljebb. Családoknak engedmény.

Katasztrófa az iskolában.

KATTOWITZ, márc. 13. Golones községben Osviecim és Krakkó között, a katolikus iskola épülete tegnap összedőlt. Két tanító és öt tanuló meghalt, többen pedig súlyosan megsebesültek.

Lezuhant aviatikusok.

BERLIN, márc. 13. Solmitz és Engwer aviatikus hadnagyok ma egy katonai repülőgépről lezuhantak. Solmitz hadnagy életveszélyesen, Engwer hadnagy pedig könnyebben sebesült meg.

Hirtelen halál.

ABRUDBÁNYA, márc. 13. Rapcsák Károly városi tisztviselő ma reggel hivatalában hirtelen rosszul lett és meghalt.

Minden a kihordás, vagy szétküldés körül felmerülő panaszokat telefon vagy levelezőlap útján a kiadóba sziveskedjenek bejelenteni.

Helybeli nagy iparvállalat lehetőleg azonnali belépésre keres német, olasz segédlevelezőt. Gyors és gépirást tudók előnyben részesülnek. Ajánlatok „Ipar“ jelige alatt a kiadóba.

Hungaria Pensio Lussingrande

Elegáns, napos lakoszobák; férfi- és hölgy-szalón, kert, 2 terrasz. Villanyvilágítás.

Teljes penzió: lakás négyeszeri étkezéssel napi 7.— korona.

Ragályos és tuberkulotikusok nem fogadtatnak be.

Pichelmayer Lajos tulajdonos.

Használt és új butort

veszek és eladok. Meghívásra házhoz is jövök.

HERSKOVITS S. butorkereskedőnél
Via G. Parini 6. szám.

Az egyetlen fiumei**uri és női fodrászterem,**

mely Budapesten, Bécsben, Párisban és Londoban többszörösen ki lett tüntetve. A legfinomabb hajmunkák és parókák készítése. Külön női kabinok. Az irtetemben a legjobb kiszolgálás.

Szuvajcsits János

uri és női fodrász Deák korzó 14 sz.

Értesítés!

Van szerencsém a n. é. közönséget arról értesíteni, hogy tavasziés nyári ujdonságaim megérkeztek.

Mértékutáni megrendelések a legdivatosabb szabás szerint készülnek. Szövetmintákat kívánatra a megrendelő lakásán is bemutatok.

Szives pártfogást kér

Kalmár János férfiszabó

Fiume, Via Ciotta 2 szám.

Valsecurignei parcellázott telepén 2-3-4 szobás **családi házakat, villákat** és több lakásból álló **emeletes házakat** épít modern kivitelben a legkedvezőbb fizetési feltételek mellett **eladásra és bérbeadásra.**

A telepen, a melynek kiterjedése circa 170.000 m², **telkek** is eladók. **A telep csatornázással, vízvezetéssel és villanyvilágítással van ellátva.**

A társaság ipartelepén gyártott **égett mész, zuzott kavics, homok és köliszt olcsón** kapható.

Értekezni lehet a társaság műszaki irodájában Via Clotilde 4. sz. a.

A legajánlatosabb fiumei szállók:**„Deák“ szálló**

a Deák-korzón és dependance-a a

Bonavia szálló

Via Edm. Amicis. 4.

Mindkét szállóban kitűnő konyha és árnyas kertek. Fajborok és valódi

Pilzeni ösforrás sör.

Tulajdonos

Ederer-Burger Gyula.

A vörös + kereszthez**LENSKI ALFRÉD**

Via Municipio 2. sz. - FIUME - a Dante-tér mellett azelőtt Corso.

Francia és angol gummi-különlegességek. Sebészeti és ortopedikai műszerek, kötések, gummiharisnyák, toilettcikkek, illatszerek stb.

Műszerek javítása elvállaltatik.

Férfi és női kiszolgálás.

Londoni Nagy Áruház

Kohn Kálmán és fia

szücs-mester

Budapest, VII., Rákóczi-ut 32. szám

Nagy raktár szörmeárukban, uri- és gyermek kalapokban.

December 16-án újra megnyit a via Belvedere 290 sz. Grossich házban (ex Majetich) levő

nagy drogéria

Az üzlet gazdagon fel van szerelve az összes szakba vágó cikkekkel u. m. ásványvizek, sebészeti tárgyak, közönséges és zománc festékek, ecsetek, likőresz-szencek, olajak, tűzijátékok, hajkefék, fogkefék, ruhakefék, toalettcikkek, illatszerrek, spiritusz, benzin, petroleum stb.

Magyar kiszolgálás

A közönség nagybecsü pártfogását kéri

a tulajdonos.

Kovács József

női szabó

ABBAZIA. Postaépület,

Mérték után a legolcsóbb árak mellett készít angol és francia női ruhákat.

Április 1-ére kerestetik

2 szobás lakás

előszobával és konyhával lehetőleg a Deák korzó hörnyékén. Ajánlatok a kiadóba „Kétszobás“ jelige alatt.

Nemi bajoknál. férfigyengeségnél

csak az ILLES-féle Santal-capsulák, ezelőtt LARICIN CAPSULÁK, mint legbiztosabb óvszert mindenki használja. 3 korona beküldéssel ingyen postaköltséggel szállítja

ILLES ANTAL gyógyszerháza Szabadra.

Kávéház megnyitás!

Értesitem a n. é. közönséget, hogy a volt Balaton vendéglő helyiségében levő **Riviera kávéházat átvettem.** Éjjel nyitva. — Kitűnő kávéházi italok — Szombat és vasárnap zene. — Billiárd.
Tisztelettel Farkas Arnold kávé

KORONA VENDÉGLŐ

A „De la Ville” szálloda épületében. Legközelebbi étterem a pályaudvarnál. Modern kényelemmel berendezett étterem. — Kitűnő ételek és italok. Figyelmes kiszolgálás. — Olcsó árak.

Tulajdonos:
RADOLOVICH EDE G.

„Mercur” könyvnyomdai műintézet

FIUME

Via Operai 12.

Telefon sz. 932.

Könyvnyomdai munkák elsőrendű előállításban.

Magyar könyvnyomda.

Árajánlattal vidékre is készséggel szolgál.

Őszülő hajnak,

bajusznak, eredeti színét egy kezeléssel örökre visszaadom. Regenerator! **Nem festek!**

Tessék irni, házhoz megyek. Beregszásziné, Kulcsár Károly címen Via Pomerio 25.

Hartweg Testvérek

Fiume, Via Acquedotto 11. sz.

Első fiemei és tengerparti gőzruhafestő és vegytisztító intézet. Kifogástalanul fest és tisztít.

ABBAZIA**Ne vegyen ékszert**

mig meg nem győződik arról, hogy a legdivatosabb ékszert, legolcsóbban nálam szerezheti be **Vincze János, ékszerész** ABBAZIA, Antoniushof.

A „Commercio” kávéház

Piazza del Commercio 4

fényesen berendezve ma megnyitott. Kitűnő kávéházi italok. Éjjel 2 óráig nyitva.

Számos látogatást kér **Marcetta Spirid. kávé**

Guczul András

ABBAZIA Antoniushof

Elsőrangú úri és női szabó.

Kitüntetve a párizsi nemzetközi kiállításon. A tavaszi és nyári újdonságok már kaphatók.

Ruhavasálás elfogadtatik.**Varieté=Hotel Susák.**

Estétként elsőrendű varieté-előadások.

Kezdeté féltíz órakor. Beléptidij 1 korona.

ROSENBERGER B.

és Testvére butorraktára

Fiume Corso 34 (Struppi ház) Telef. 504.

IX. évfolyam.

IX. évfolyam.

„A TENGERPART”**Fiume első állandó magyar napilapja.**

Az Adria partvidékének egyetlen magyar sajtóorgánuma, mely naponta 6 és 8 oldalban jelenik meg.

Kitűnően szervezett hírszolgálat. Naponta 1000-1500 szónyi távirat- és telefonhír az ország és a külföld minden részéből. A budapesti értékpapir- és a gabonatőzsde, a bécsi értéktőzsde és a trieszti és fiumei papirok mindennapi jegyzései. Megbízható közgazdasági tudósítások. Minden párttól független országos politika.

„A Tengerpart” naponta a kora délutáni órákban jelenik meg.

Előfizetésiára: Egy évre 24.— K., félévre 12.— K., negyedévre 6.— K., egy óra 2.— K.

Tisztviselők és altisztek fél áron kapják „A Tengerpart”-ot. Mutatványszámokat egy hétig ingyen küldünk.

Előfizetéseket bármely naptól kezdve posta és telefon útján is felvesz «A Tengerpart» kiadóhivatala Fiume, Gradinata del Sasso Bianco 3 (Wurzer ház) I. emelet. — Telefon 229. sz. — Postafiók 105. sz.